

Uradni razpisi učiteljskih služb.

Št. 192.

Kranjsko.

Na enorazredni ljudski šoli v Petrovivasu je popolniti stalno oziroma začasno mesto učitelja-voditelja s postavnimi prejemki in prostim stanovanjem.

Prošnje je vlagati do 21. februarja 1904.

C. kr. okrajni šolski svet v Črnomlju, dne 4. februarja 1904.

Št. 193.

Na trirazredni ljudski šoli v Dragatušu je popolniti stalno ozir. začasno učno mesto s postavnimi prejemki in prostim stanovanjem.

Prošnje je vlagati do 21. februarja 1904.

C. kr. okrajni šolski svet v Črnomlju, dne 4. februarja 1904.

Št. 191.

Na štiritirazredni Franc-Jožefovi ljudski šoli v Črnomlju je popolniti učno mesto stalno ali začasno.

Dotične prošnje je vlagati do 21. februarja 1904.

C. kr. okrajni šolski svet v Črnomlju, dne 4. februarja 1904.

Št. 157.

Na dvorazrednici pri Sv. Vidu pri Cerknici je popolniti izpraznjeno nadučiteljsko mesto.

Prošnje so vlagati semkaj do konca februarja 1904.

C. kr. okrajni šolski svet v Logatcu, dne 28. februarja 1904.

Pripravniki tečaj v Idriji.

Spisal prof. Makso Pirnat.

(Dalje.)

4. Če je res, kar se ne da tajiti, da višja stopnja izobrazbe ublaži нрав, prežene surovost in razuzdanost, in se vsled tega družabne vezi tesneje spojijo, je tudi s tega stališča gotovo jako primerno, da se otrokom omogoči kar najvišja izobrazba.

K drugi točki. Glede predmetov, ki bi se učili v obeh letnikih nižje realke, misli podpisavec, da bi se bilo ozirati na leta 1849. izešli »Entwurf der Organisation der Gymnasial- und Realschulen in Österreich«; po tem načrtu je sedaj urejen prejšnji četrti razred na normalni šoli v Ljubljani, po tem načrtu so se razdelile ure; na podlagi tega načrta bi se tudi učili v obeh letnikih spodaj imenovani predmeti po tej-le razdelitvi ur:

I. letnik.

Ure:	Predmet:
2	veronauk
2	zemljepis in zgodovina
2	lepopis
3	pouk v materinščini
3	pouk v kakem drugem živem jeziku (nemškem)
4	prirrodopis in naravoslovje
6	matematika
6	risanje

28 tedenskih ur.

II. letnik.

Ure:	Predmet:
2	veronauk
2	zemljepis in zgodovina
2	lepopis
3	pouk v materinščini
3	pouk v kakem drugem živem jeziku (nemškem)
2	uporaba matematike; zraven spada tudi knjigovodstvo, nauk o menjicah, o carinstvu in o državnem monopolskem redu
4	prirrodopis in naravoslovje (v I. teč. — v II. teč. le dve uri)

5

tehnologija

6

risanje (v II. teč. — I. teč. le 4 ure)

28 tedenskih ur.

Ker pa točka 4. omenjenega načrta nikakor ne meri na to, da bi se moral praktični, to je II. letnik povsod po istem načinu uravnati, temveč je naloga tega letnika, da se predmeti prilagodijo krajevnim potrebam, bi bilo pač primerno, da bi se v tem kraju, kjer se poglavitno, da, skoro izključno goji rudarstvo, oziralo na dotične predmete, kakor: na rudništvo, kemijo, tehnologijo; zaradi tukajšnjih prostiranih gozdov naj bi se poučevalo tudi v gozdarstvu; tem, naposled imenovanim predmetom, bi se moralo po potrebi odmeriti več ur, ki bi se dale pridobiti pri drugih, manj važnih predmetih.

Ustanovitev in vzdrževanje take nižje realke bi pač terjala nenavadnih denarnih žrtev, kojih pokritje bi težko zmožel tukajšnji c. kr. gospodarski oziroma šolski zaklad pri svojih dosedanjih navadnih dohodkih, Ako se pa na drugi strani uvažuje korist, ki bi jo donášal tak zavod, bi se morda smelo z zaupanjem pričakovati, da bo visoko c. kr. ministrstvo dovolilo, da bi se v ta namen potrebni stroški pokrili iz c. kr. rudniške blagajne, ali da se bodo našla druga zadostna sredstva.

Krajni šolski nadzornik je že 11. jul. leta 1850. poročal konzistoriju v Ljubljano glede ustanovitve nižje realke v Idriji. Konzistorij je odgovoril šele 17. januarja 1851. leta, da se je sicer že začelo obravnavati v tej zadevi, da pa to obravnavanje še ni dospelo do konca; konzistorij poroča tudi, da se je naročilo c. kr. glavarstvu v Vipavi (najbrž so nameravali tudi v Vipavi osnovati nižjo realko), naj pospeši svoja preiskavanja zaradi ustanovitve nižje realke.

Iz ohranjenih zapiskov in listin ni razvidno, kako se je izrazilo o realki vipavsko glavarstvo; sploh se ustanovitev nižje realke v listinah več ne omenja. Ustanovitev nižje realke v Idriji se je torej l. 1850. izjalovila. Čudno naključje! Baš po preteku petdeset let pa, ob slavnostnem praznovanju cesarjeve sedemdesetletnice se je misel o ustanovitvi realke v Idriji zopet izprožila. In to pot ne zastoj. Idrija je dobila svojo mestno nižjo realko.

Pa tudi pred petdesetimi leti se je dalo Idriji nekako nadomestilo, ker se ni bila ondi osnovala nameravana nižja realka. Otvoril se je namreč v Idriji enoletni pripravniki tečaj z začetkom šolskega leta 1852/53. Knezoškofijski ordinarijat je namreč večkrat izprožil misel, katero je odobraval tudi višja deželna šolska oblast, da se na idrijski glavni šoli, s katero je obenem spojena tudi pevska in glasbena šola, ustanovi pripravniki tečaj. Ta namera je našla odobrenje tudi na Dunaju in tako je c. kr. naučno ministrstvo dovolilo z odlokom z dne 31. maja 1852. l. št. 4985 otvoritev pripravnikiškega tečaja. Obenem je naročilo ministrstvo ljudskošolskemu nadzorniku, da se ima posvetovati s krajnim šolskim nadzornikom v Idriji in z učitelji ondotne glavne šole in sporazumno z njimi sestaviti učni načrt za pripravniki tečaj, katerega kratko zgodovino podaja nastopni sestavek. V tem sestavku prinaša pisatelj majhen prispevek k tako zanimivi idrijski kulturni zgodovini.

Učiteljski zbor.

α) Ravnatelj.

Karol Legat se je narodil dne 28. oktobra l. 1813. v Ljubljani, kjer je najbrže pohajal ljudsko šolo, izvršil gimnazijo in bogoslovje ter bil dne 12. avgusta leta 1838. po-